

Силабус навчальної дисципліни «МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь освіти:	Магістр
Освітня програма:	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання заняття:	2 (3) семестр
лекції:	6 години
практичні роботи:	4 година
Мова викладання:	українська
Кафедра, що викладає:	Публічного управління та права

Викладач:

Шевченко Наталія Олександрівна

завідувач кафедри публічного управління та права,
доктор наук з державного управління, доцент

E-mail: nat_shevchenko2015@ukr.net

Консультації:

13.30-15.00, щовівторка (крім святкових днів), ауд. 207
лекції та практичні заняття проводяться відповідно до
розкладу

1. Анотація до курсу

Муніципальний менеджмент – якісно новий тип управління, орієнтований на керований розвиток, передові управлінські підходи й технології, соціально-визначений результат і партнерський стиль взаємовідносин місцевої влади, бізнесу, громади. Муніципальний менеджмент є формою управління місцевої (муніципальної) власності та здійснює функції управління щодо вирішення питань місцевого значення, виходячи з локальних інтересів населення, його історичних, національних та інших особливостей і традицій.

2. Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Муніципальний менеджмент» є вивчення теоретичних засад муніципального менеджменту; засвоєння механізмів практичної реалізації елементів спеціального економічного інструментарію управління розвитком муніципальних утворень; оволодіння принципами формування ефективних вертикальних та горизонтальних взаємодій органів місцевого самоврядування; вивчення особливостей муніципального управління в зарубіжних країнах для адаптивного використання його в

практичній роботі органів місцевого самоврядування в Україні.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Муніципальний менеджмент» є:

- ознайомити з вітчизняним та зарубіжним досвідом здійснення муніципального управління;
- формувати вміння та навички ефективного управління розвитком муніципальних утворень;
- визначити шляхи вдосконалення муніципального менеджменту в Україні.

3. Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо;
- ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні;
- ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК10. Здатність до визначення особистої ролі в суспільстві;
- ЗК11. Здатність робити власний вибір та встановлювати особисті цілі.

4. Структура курсу

<p><i>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади муніципального менеджменту.</i></p>
<p>Тема 1: Сутність та законодавча база муніципального менеджменту. Поняття муніципального менеджменту. Місцеве самоврядування. Теорії місцевого самоврядування. Муніципальне утворення. Особливості муніципальних утворень в Україні. Базові поняття муніципального менеджменту: муніципалітет, місцеве співтовариство (спільнота), питання місцевого значення, муніципальне господарство, муніципальна власність, муніципальна служба. Європейська Хартія місцевого самоврядування. Система законодавчої бази муніципального менеджменту в Україні.</p>
<p>Тема 2: Побудова системи муніципального менеджменту. Внутрішнє й зовнішнє середовище муніципального менеджменту. Види підсистем муніципального менеджменту. Організаційна підсистема муніципального менеджменту. Функціональна підсистема муніципального менеджменту. Інструментальна підсистема муніципального менеджменту. Стратегія як основа управління муніципальними утвореннями.</p>
<p>Тема 3: Спеціальний інструментарій муніципального менеджменту. Організація робіт з соціально-економічного розвитку муніципального утворення. Мережа спеціального фінансово-економічного інструментарію муніципального менеджменту. Бюджетування в управлінні муніципальними фінансовими ресурсами. Використання маркетингових досліджень для інформаційного забезпечення процесу управління територією. Застосування маркетингових інструментів для забезпечення зв'язків з громадськістю. Структуризація портфеля муніципальних проектів. Спеціальні механізми антикризового управління муніципальним утворенням. Сфера інформатизації</p>

в муніципальному управлінні. Використання спеціального інструментарію муніципального менеджменту в залежності від характеристик муніципального утворення.

Тема 4: Управління галузево-функціональними комплексами на території муніципальних утворень.

Управління системою охорони здоров'я в муніципальному утворенні. Взаємодія з установами охорони здоров'я. Соціальний захист як об'єкт муніципального управління. Управління освітою в муніципальному утворенні. Взаємодія з освітніми установами. Фінансування муніципальних закладів освіти.

Планування розвитку громадського транспорту: світовий та вітчизняний досвід.

Впровадження нових механізмів господарювання в муніципальний житлово-комунальний сектор. Регулювання тарифів на житлово-комунальні послуги. Муніципальні форми охорони правопорядку.

Змістовий модуль 2. Вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення муніципального управління

Тема 5: Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.

Взаємодії з регіональними органами державного управління. Інструменти збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади. Цільові регіональні програми: цілі, переваги та види. Міжбюджетні відносини. Принципи міжбюджетних відносин. Бюджетування регіональних бюджетів. Взаємодії з органами державного казначейства та податкової адміністрації. Казначейське виконання місцевого бюджету.

Тема 6: Розвиток підприємництва в системі муніципального управління.

Роль підприємницького сектору в розвитку муніципального утворення. Взаємодія органів місцевого самоврядування з суб'єктами великого та середнього бізнесу. Механізм залучення підприємницьких структур до реалізації муніципальних програм. Малий бізнес в муніципальному утворенні. Проблеми розвитку малого бізнесу та шляхи їх вирішення. Форми підтримки малого бізнесу на муніципальному рівні.

Тема 7: Організація муніципального управління в зарубіжних країнах.

Загальна характеристика муніципального управління в зарубіжних країнах. Моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління в зарубіжних країнах. Особливості організації місцевого управління в окремих зарубіжних країнах та можливості адаптації їх досвіду в Україні. Організація муніципального управління в США, Німеччині, Франції, Польщі. Загальна характеристика фінансової системи місцевих органів управління в зарубіжних країнах.

Тема 8: Реалізація функцій органів муніципального управління в управлінні соціально-економічним розвитком територій в зарубіжних країнах.

Організація надання послуг в зарубіжних країнах: основні моделі. Система соціального захисту населення в зарубіжних країнах. Особливості управління муніципальною власністю в окремих зарубіжних країнах. Підтримка

підприємництва в системі муніципального менеджменту зарубіжних країн. Особливості стратегічного планування в муніципальному менеджменті зарубіжних країн.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Платформа Moodle за посиланням: <https://learning.dp.ua/>

Організація технічної можливості користування платформою Moodle (студент)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Сума балів за 100- бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
84-89	B	добре	
74-83	C	добре	
65-73	D	задовільно	
60-64	E	задовільно	Незараховано
35-59	FX	незадовільно	
1-34	F	незадовільно	

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів не менше 60.

6.3. Критерії отримання підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка передбачає:

- виконання тестового контролю (модуль 1 – 10 питань; модуль 2 – 30 питань). Правильна відповідь кожного питання оцінюється в 1 бал;

- опитування під час занять (4 питання). У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами може проводитися з використанням інструментів платформи Moodle та програми Zoom. Правильна відповідь кожного питання оцінюється 10 балами, а саме:

- 10 балів – відповідь вірна (додаткових питань немає);
- 1-9 балів – відповідь вірна, з уточненням (додаткові питання)*;
- 0 балів – відповіді невірні (або відповіді немає).

- виконання, оформлення і захист есе оцінюється в 20 балів (при розкритті теми повністю студент отримує 20 балів, при розкритті теми частково – студент отримує додаткові питання)*.

Есе, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-5 балів). Перескладання відбувається із дозволу завідувача кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

**якщо студент не відповідає на додаткові питання, то не отримує жодного балу. Відповідь на додаткові питання оцінюється викладачем індивідуально.*

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Комунальному закладі вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради» http://dano.dp.ua/images/cwattachments/1293_812a9613c29ecdd88ea88df1acf9351f.pdf

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну електронну пошту, на платформу Moodle та на Viber викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу завідувача кафедри у разі поважної причини (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в заходах, організованих Академією, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал.

У разі міжнародної мобільності та умов дистанційного навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

Рекомендована література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. - К.: Україна, 1996. - 119 с.
2. Про місцеві державні адміністрації: закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586- XIV // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20. - Ст. 120.
3. Муніципальний менеджмент: підручник / Мельник А.Ф., Монастирський Г.Л., Дудкіна О.П. 2 видання. Тернопіль, 2019. 364 с.
4. Адамов Б.І. Економічна сутність міста і закономірності еволюції міських поселень / Б.І. Адамов. Донецьк: ІЕП НАН України, 2016. 25 с.

5. Андресюк Б.П. Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи / Б.П. Андресюк. – К.: Стилос, 2017. – 232 с.

6. Європейська хартія про місцеве самоврядування // Віче. 1993. №7. С.33-39.

7. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1996 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

8. Кравченко В.В. Основи муніципального менеджменту: навчальний посібник / Кравченко В.В., Пітцик М.В., Салій І.М.; за ред. В.В. Кравченка. К.: Атіка-Н, 2018. 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.

2. Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: rada.gov.ua/.

3. Офіційний сайт Асоціації міст України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.auc.org.ua>